ATODIAD 4 / APPENDIX 4

GEIRFA
GLOSSARY OF TERMS

CSSIW	Arolygiaeth Gofal a Gwasanaethau Cymdeithasol Cymru *Care and Social Services Inspectorate Wales*
WAO	Swyddfa Archwilio Cymru *Welsh Audit Office*
Gweledigaeth ***Vision***	Mae gweledigaeth yn cymeryd mewn i ystyriaeth lle mae'r sefydliad rwan ac yna y cyfeiriad mae eisiau mynd iddo. *A vision statement takes into account the current status of the organisation, and the direction of where the organisation wishes to go.*
Ymgysylltu ***Engagement***	Mae ymgysylltu a defnyddwyr yn golygu cynnwys defnyddwyr gwasanaeth, partneriaid ar cyhoedd mewn cynllunio a gwerthuso Gwasanaethau a'r broses o wneud penderfyniadau. *User engagement means involving service users, partners and the public in planning and evaluating services and decision making*
Canlyniadau'n Cyfrif ***Results Based Accountability* (RBA)**	Mae'n declun rheoli ar gyfer gwneud gwasanaethau yn fwy atebol dros eu perfformiad, gan gychwyn gyda beth yw'r canlyniadau rydym eisiau i'r defnyddiwr. Mae'n rhoi ffocws ar wella gwasanaethau i gymunedau a defnyddwyr drwy ddefnyddio mesurau sydd bosib eu mesur. Mae cynnwys defnyddwyr, teuluoedd a phartneriaid yn y broses yn allweddol i'r dull yma o weithio. Caiff y cwestiwn pwysig "a oes unrhyw un ar ei ennill?" yn hytrach nag ddim ond "faint rydym yn ei wneud? A pa mor dda rydym yn ei wneud" ei ofyn er mwyn mesur perfformiad gwasanaethau. Mae'r teclyn RBA wedi ei ddefnyddio yn llwyddiannus mewn dros 40 gwladwriaeth yn yr UDA, Awstralia, yr Iseldiroedd, Iwerddon a Chile. *It is a management tool for making services more accountable for their performance, starting with what the outcomes we want for the user. It provides a focus on improving services for communities and users by using measures that can be measured. Involving users, families and partners in the process is key to this method of working. The important question of "whether anyone is better off?" as well as just "how much are we doing? and how well we are doing it" are asked to measure service performance. The RBA tool has been used successfully in over 40 states in the USA, Australia the Netherlands, Ireland and Chile.*
Adolygiad ar y Cyd ***Joint Review***	Archwiliad pob 5 mlynedd ar Wasanaethau Cymdeithasol ydy'r Adolygiad ar y cyd (gan CSSIW A WAO). Mae'r Adolygiad yn darparu asesiad annibynnol o ba mor dda y mae'r cyhoedd yn cael eu gwasanaethu gan wasanaethau cymdeithasol yn lleol. Mae'r adolygiadau'n adnabod pa awdurdodau sy'n gwneud yn dda, ac yn tynnu sylw at y meysydd hynny y gellid eu gwella. *The Joint Review is a joint inspection every 5 years of social services (By CSSIW and WAO). Joint Reviews provide an independent assessment of how well the*

	public is being served by social services locally. The reviews identify what authorities do well, and highlight those areas that could be improved
Bwrdd Rhaglen ***Programme Board***	Prif gyfrifoldeb Bwrdd Rhaglen ydy sicrhau gweithredu ar raglen penodol ac adnabod ac datrys materion sydd yn effeithio ac yn rhwystro cyflawni ar y rhaglen. Mae Cyngor Gwynedd wedi sefydlu 6 Bwrdd Rhaglen i sicrhau gweithredu ar ei brif flaenoriaethau. Mae Bwrdd Rhaglen Pobl Fregus wedi ei sefydlu er mwyn gweithredu ar prif flaenoriaethau y Cyngor sydd yn ymwneud ar grwp penodol hwn. Pennaeth Gwasanaethau Cymdeithasol sydd yn gyfrifol am y Bwrdd hwn. *A Programme Board's main role is ensuring delivery of a specific programme and identifies matters which affect and obstruct achieving the programme. Gwynedd Council have established 6 Programme Boards to ensure delivery of its main priorities. A Vulnerable People Programme Board has been established in order to deliver on the Councils key priorities which affect this particular group. The Head of Social Services is responsible for this Board.*
Arweinydd Portffolio ***Portffolio Leader***	Mae gan Aelodau Etholedig ddyletswydd i'r holl Sir, ond mae ganddynt gyfrifoldeb arbennig i'w hetholwyr yn delio â materion lleol. Mae rhai Aelodau Etholedig yn ysgwyddo cyfrifoldebau ychwanegol a dyletswyddau i sicrhau bod penderfyniadau'r Cyngor yn gadarn ac yn dryloyw, gall y dyletswyddau ychwanegol hyn gynnwys cyfrifoldeb dros wasanaethau penodol. Cynghorydd Dai R Jones ydy Arweinydd Portffolio Adran Gwasanaethau Cymdeithasol ac y Cynghorydd John Wyn Williams sydd yn Uwch Arweinydd Portffolio ar gyfer Gwasanaethau 'Gofal' (Tai, Darparu a Gwasanaethau Cymdeithasol). *Elected Members have a duty to the whole of the County but have a special responsibility to their constituents in dealing with local issues. Some elected members undertake additional responsibilities and duties to ensure the Council's decisions are robust and transparent, these additional duties can include responsibility over specific services. The Social Services Department's Portfolio Leader is Councillor Dai R Jones and Councillor John Wyn Williams is the Senior Portfolio Leader responsible for 'Care' Services (Housing, Provider and Social Services).*
Plentyn mewn Angen ***Child in Need***	Mae Deddf Plant 1989 wedi ei chynllunio i helpu i gadw plant yn ddiogel ac yn iach ac, os oes angen, helpu plentyn i fyw gyda'u teulu drwy ddarparu gwasanaethau sy'n briodol i anghenion y plentyn. Mae'r Ddeddf yn gosod dyletswydd gyffredinol ar Awdurdodau Lleol i ddarparu ystod o wasanaethau i 'blant mewn angen' yn eu hardal os bydd y gwasanaethau hynny'n helpu cadw plentyn yn ddiogel ac yn iach. Gall 'plentyn mewn angen' fod yn…: ➢ anabl ➢ annhebygol o gael, neu i gael y cyfle i gael, safon resymol o iechyd neu ddatblygiad heb wasanaethau gan awdurdod lleol, neu ➢ annhebygol o gynnydd o ran iechyd neu ddatblygiad, neu ➢ annhebygol o gynnydd o ran iechyd neu ddatblygiad, heb wasanaethau gan awdurdod lleol *The Children Act 1989 is designed to help keep children safe and well and, if*

<table>
<tr><td></td><td>necessary, help a child to live with their family by providing services appropriate to the child's needs. The Act imposes a general duty on local councils to provide a range of services to 'children in need' in their area if those services will help keep a child safe and well. A 'child in need' may be….:

➢ disabled
➢ unlikely to have, or to have the opportunity to have, a reasonable standard of health or development without services from a local authority; or
➢ unlikely to progress in terms of health or development; or
➢ unlikely to progress in terms of health or development, without services from a local authority</td></tr>
<tr><td>Asesiad Cychwynnol (Gwasanaeth Plant a Theuluoedd)

Initial Assessment (Children and Families Services)</td><td>Mae Asesiad Cychwynnol yn asesiad cryno o amgylchiadau plentyn yn dilyn cyfeiriad at y Gwasanaethau Cymdeithasol. Diben yr asesiad ydy casglu mwy o wybodaeth. Mae Asesiad Cychwynnol yn cael ei gynnal pan fydd yn cyfeiriad at Awdurdod Lleol yn dangos y gall plentyn fod mewn angen o wasanaethau a ddarperir gan y Gwasanaethau Cymdeithasol. Bydd Asesiad Cychwynnol yn penderfynu os yw plentyn mewn angen a pha wasanaethau byddai'n cynorthwyo'r plentyn ac a oes angen gwneud Asesiad Craidd mwy manwl.

An Initial Assessment is a brief assessment of a child's circumstances following a referral to Social Services; the purpose of the assessment is to gather more information. An Initial Assessment is done when a referral to a Local Authority indicates that a child may be in need of services provided by Social Services. An Initial Assessment will determine if a child is in need, what services would assist the child and whether a more detailed Core Assessment needs to be undertaken</td></tr>
<tr><td>Asesiad Craidd (Gwasanaeth Plant a Theuluoedd)

Core Assessment (Children and Families Service)</td><td>Mae asesiad craidd yn darparu asesiad strwythuredig, manwl o anghenion plentyn neu berson ifanc lle y mae eu hamgylchiadau yn gymhleth. Mae'n caniatáu i weithwyr cymdeithasol gofnodi gwybodaeth a gasglwyd o amrywiaeth o ffynonellau er mwyn darparu tystiolaeth ar gyfer eu barn broffesiynol, hwyluso dadansoddi, gwneud penderfyniadau a chynllunio.

A core assessment provides a structured, in-depth assessment of a child or young person's needs where their circumstances are complex. It allows for social workers to record information gathered from a variety of sources to provide evidence for their professional judgments, facilitate analysis, decision making and planning.</td></tr>
<tr><td>POVA</td><td>Amddiffyn Oedolion Bregus
Protection of Vulnerable Adults</td></tr>
<tr><td>SSIA</td><td>Asiantaeth Gwella'r Gwasnaethau Cymdeithasol
Social Services ImprovementAgency</td></tr>
<tr><td>ICS</td><td>System Integredig Plant
Integrated Children's System</td></tr>
</table>